

Finnåkerssjön

ARBOGAÅNS VATTENSYSTEM

Sjötyp: Näringsrik
Sjöyta: 1,23 km²
Höjd över havet: 31,7 m
Maxdjup: 5,0 m
Medeldjup: 1,5 m
Omsättningstid: 0,20 år

Kommun: Lindsberg
Vattendistrikt: Norra Östersjön
Terrängkartan: 11F SV
EU-id: SE660089-148471
Utloppskoordinater: 6600890,1484710
Avrinningsområdets areal: 36,19 km²

Finnåkerssjön. ©Lantmäteriet

Omgivningar

Finnåkerssjön ingår i Arbogaåns vattensystem och är belägen ca 4,5 km öster om Rockhammar. Sjön får huvuddelen av sitt vatten från sjön Oppåsen via Finnåkersån. Avrinningen sker till Österhammarssjön i söder som i sin tur avvattnas av Åssingån som mynnar i Arbogaån. Finnåkerssjön och Österhammarssjön var tidigare en sjö men denna skiljdes åt efter en omfattande sänkning under slutet av 1800-talet. Idag är sjöarna sammanbundna genom ett sankmarksparti och en knappt kilometerlång kanal.

Berggrunden i området kring sjön består av graniter. Jordarterna utgörs nästan uteslutande av lera-finmo. Längs nordvästra stranden löper dock isälvsmaterial i en markerad rygiform.

Finnåkerssjön omges på västra sidan av barrskogsklädda höjder och på östra sidan av åkrar med spridda skogsdungar. Närmast sjön på den östra sidan betas marken. Den betade marken består till stor del av strandängar som regelbundet översvämmas. Bebyggelse i form av gårdar finns på båda sidorna om sjön. På västra sidan går en större bilväg. I tabell 1 redovisas markanvändningen i Finnåkerssjöns avrinningsområde.

Tabell 1. Markanvändning i Finnåkerssjöns avrinningsområde, vars totala area är 36,19 km². Data från SMHI.

Markanvändning	Areal (km ²)	Markanvändning	Areal (km ²)
Skog	18,93	Annan öppen mark	2,81
Sankmark	1,07	Vatten	1,19
Jordbruksmark	11,44	Tätort	-
Hyggen	0,75	Annan koncentrerad bebyggelse	-

Djur och växter

Fisk

Det finns inga provfiskeresultat från Finnåkerssjön men enligt uppgift från 1970-talet ska sjön hysa abborre, gädda och vitfisk.

Bottenfauna

Uppgifter om sjöns bottenfauna saknas.

Växtplankton

Sammanvägd bedömning från växtplanktonundersökningar 2008 - 2011 visar god näringsstatus.

Växtlighet

Ett brett bälte av säv växer runt hela sjön. I väster växer även ett brett bälte av vass.

Övrigt djur- och växtliv

Fågellivet vid Finnåkerssjön är rikt. Ca 40 sjöberoende fågelarter har observerats. Sjön är rastlokal för ett stort antal änder, vadare och sångsvanar.

Vattenkvalitet

Finnåkerssjöns vatten är starkt brunfärgat och har mycket höga halter av näringsämnen. Sjöns pH-värde är neutralt och buffertkapaciteten mot försurande ämnen god. När kvicksilverhalten i gädda undersöktes år 1982 var halterna låga. Mer information om vattenkemin i Finnåkerssjön finns i tabell 2.

Tabell 2. Vattenkemidata från Finnåkerssjön. Medelvärdena är baserade på provtagningar från åren 2012-2014 alternativt den senaste provtagningen. Färgade värden anger statusklassning, se [läsanvisningar](#).

Parameter	Medelvärde	Min-Maxvärde	Antal prov	Provtagningsår
pH	7,0*	6,6-7,3	12	2012-2014
Alkalinitet (mekv/l)	0,17	0,13-0,23	12	2012-2014
Siktdjup (m)	0,45	0,2-0,6	9	2012-2014
Absorbans (vid 420/5 nm)	0,25**	0,16-0,42	12	2012-2014
Totalfosfor (µg/l)	37	16-64	12	2012-2014
Totalkväve (µg/l)	851	570-1 700	12	2012-2014
Hg i gädda (mg/kg)	0,44	Medelvärde 4 fiskar		1982

*NV Handbok 2007: 4 och expertbedömning. **Motsvarar vattenfärg 127 mg Pt/l.

Statusbedömning

Finnåkerssjöns ekologiska status har bedömts som *måttlig*. Sjön är påverkad av övergödning. Det är koncentrationen av näringsämnet fosfor i sjön som har varit avgörande för bedömningen. Statusen för näringsämnen har bedömts som måttlig på

gränsen till otillfredsställande. Medelfosforhalten under perioden 2007-2012 var ca 52 µg/l och gränsen för god status ligger på ca 33 µg/l. För mycket fosfor i sjöar och vattendrag leder till övergödningsproblem.

Detta styrks även av artsammansättningen hos växtplankton (alger). Undersökningar av växtplankton 2008-2011 visar på höga TPI-värden, det vill säga förhöjd förekomst av näringstoleranta arter, vilket tyder på näringspåverkan. Parametern Trofiskt planktonindex (TPI) har därför bedömts som otillfredsställande. Situationen för växtplankton är dock inte helt entydig då den övergripande statusen för växtplankton har bedömts som god. Vid flera av provtagningsåren har stora mängder bentiska kiselalger och detritus hittats i proverna vilket gör det tveksamt om planktonproverna är representativa.

Statusen för ljusförhållanden har bedömts som dålig.

Bedömningsgrunder i föreskrift har tillämpats, bortsett från kvalitetsfaktorn försurning som klassats som expertbedömning. För mer information om bedömningen, se <http://www.viss.lst.se/Waters.aspx?waterEUID=SE660089-148471>.

Övervakningsprogram

Finnåkerssjön ingår i miljöövervakningsprogrammet *Undersökningar i ytvattenförekomster*.

Naturvårds- och friluftsintressen

Finnåkerssjön är av riksintresse för naturvården p.g.a. det art- och individrika fågellivet som de betade strandängarna gett upphov till. Av samma anledning är sjön också utpekad som regionalt värdefullt vatten.

Mänsklig påverkan

Finnåkerssjön sänktes kraftigt i slutet på 1800-talet, då sjön skiljdes från Österhammarssjön. Mellan de båda sjöarna har en bro byggts. I öster har dikning omvandlat en del av Finnåkerssjöns botten till jordbruksmark. Sjön påverkas också av diffusa utsläpp från jordbruksmarken i omgivningarna.

Områdesskydd

Längs Finnåkerssjön och Österhammarssjön östra sidor samt mellan sjöarna ligger Natura 2000-området Finnåkerssjön-Österhammarssjön (SE0240146) som utgörs av hävdade strandängar.

Referenser

[Artportalen](#).

IVL Svenska Miljöinstitutet AB. [Kvikksilver i biota](#)

Lantmäteriet, 2003. Svenska Marktäckedata SMD Raster 11FSV. Version 2.2.

Länsstyrelsen i Örebro län, 1988. Vattenregister/sjöbeskrivning – Finnåkerssjön. Dos nr 1800-122-64.

Länsstyrelsen i Örebro län, 2005. [Bevarandeplan för SE0240146 Finnåkerssjön-Österhammarsjön](#).

Naturvårdsverket, 2007. [Status, potential och kvalitetskrav för sjöar, vattendrag, kustvatten och vatten i övergångszon, Bilaga A-Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag. Handbok 2007:4](#).

SLU, [Vattenkemi- och biologiska data](#).

SMHI, [Svenskt vattenarkiv \(SVAR\)](#)

Sveriges geologiska undersökning. Berggrundskartan och Jordartskartan, digitalt via [SGUs karttjänster](#). Besökt: 2007-07-03.

[VISS - VattenInformationsSystem för Sverige](#). Nationell databas över svenska vattenförekomster.

